

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична фонетика

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практична фонетика
Викладач(-і)	Павлишинець Олена Олегівна Петришак Богдана Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380(50)6274798 +380(50)3386823
E-mail викладача	olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua bohdana.petryshak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cee.pnu.edu.ua www.d-learn.pnu.edu.ua http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	понеділок 13:30 (Павлишинець О.О., Петришак Б.Я.)
2. Анотація до курсу	
Курс призначений для студентів факультету іноземних мов, які вивчають німецьку мову як першу іноземну та належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є фонетичні явища сучасної німецької літературної мови, її звукова система зі своїми закономірностями та особливостями. . Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Практична фонетика» тісно пов'язана з такими фаховими лінгвістичними дисциплінами як: «Іноземна мова (основна, практичний курс)», «Лексикологія німецької мови», «Теоретична фонетика німецької мови». Відповідно до сучасної концепції багатоступеневої підготовки майбутнього фахівця програма навчання практичної фонетики розрахована на один рік (2 семестри) та передбачає вивчення теоретичних основ практичного курсу фонетики німецької мови, необхідних для надбання вимовних навичок; закріплення та автоматизацію основних вимовних навичок і вміння реалізовувати їх у різних за стилем мовленнєвих ситуаціях; розширення знань студентів по стилі мовлення; вдосконалення комунікативних якостей особистості студента.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою курсу практичної фонетики є вивчення та усвідомлення студентами теоретичних основ фонетики німецької мови, необхідних як для формування мовних вмінь та навичок в цілому, так і для розширення лінгвістичного кругозору студентів; вироблення та автоматизація основних навичок правильної німецької вимови та реалізація їх у стилістично різноманітних мовних ситуаціях; розширення знань студентів про особливості вимови німецької мови в німецькомовних країнах; виховування культури спілкування студентів та максимальне оволодіння елементами професійної підготовки.	
4. Результати навчання (компетентності)	
4.1 Загальні компетентності - Здатність спілкуватися німецькою мовою як усно, так і письмово. - Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з курсу практичної фонетики. - Здатність спілкуватися з професійних питань основною іноземною мовою. - Здатність працювати в команді та автономно. 4.2 Фахові компетентності - Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій	

формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

4.3. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти систему мови і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати фонетичний аналіз мовних одиниць.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
практичні	64
самостійна робота	116

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I, II	035 Філологія	1	Н

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінок	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Семестр 1

<u>Змістовий модуль 1.</u> <u>Вступ.</u> Тема 1. Мова та мовлення. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія. Поняття	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13	Вивчення теоретичного матеріалу, вправи, 4 год. Вивчення теоретичного	8 балів	вересень
--	--	----------	--	---------	----------

про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади. Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.			матеріалу; вправи, 10 год.		
<u>Змістовий модуль 2. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.</u> Тема 2. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13	Вивчення теоретичного матеріалу, 2 год. Вивчення теоретичного матеріалу, 4 год.	6 балів	вересень
Тема 3. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Особливості вимови голосних звуків німецької мови.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 2 год. Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 4 год.	6 балів	вересень
Тема 4. Основні принципи класифікації німецьких приголосних. Особливості вимови приголосних в німецькій мові.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову. Контроль знань, 2 год. Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову. Контроль знань, 4 год.	6 балів	жовтень
<u>Змістовий модуль 3. Наголос.</u> Тема 5. Наголос у простих словах.	Практичні заняття	1,3,5,13,14	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 2 год.	6 балів	жовтень

	Самостійна робота		Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 4 год.		
Тема 6. Наголос у словах іншомовного походження.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13,14	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 2 год. Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 4 год.	6 балів	жовтень
Тема 7. Наголос у складних словах.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,13,14	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову. Контроль знань, 2 год. Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову. Контроль знань, 2 год.	6 балів	жовтень
<u>Змістовий модуль 4.</u> <u>Інтонація.</u> Тема 8. Фразові ритмічні групи.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,13,14	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи. Вправи на вимову. 2 год. Вправи на вимову. 4 год.	6 балів	листопад
Тема 9. Інтонація простого розповідного речення.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,13,14	Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. 2 год. Вправи. Вправи на вимову. 4 год.	6 балів	листопад
Тема 10. Інтонація питального речення з	Практичні заняття	1,3,6,13,14	Графічне зображення	6 балів	листопад

питальним та без питального слова.	Самостійна робота		інтонації. Вправи. Вправи на вимову. 4 год. Вправи. Вправи на вимову. 4 год.		
Тема 11. Інтонація окличного та спонукального речення.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,13,14	Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. 2 год. Вправи. Вправи на вимову. 4 год.	6 балів	листопад
Тема 12. Інтонація складносурядного речення.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,13,14	Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. 2 год. Вправи. Вправи на вимову. 4 год.	6 балів	листопад
Тема 13. Інтонація складнопідрядного речення.	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,13,14	Графічне зображення інтонації. Вправи. Вправи на вимову. 2 год. Вправи. Вправи на вимову. 4 год.	6 балів	грудень
Повторення, підсумкова контрольна робота	Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,13,14	Написання підсумкової контрольної роботи, 2 год. Підготовка до підсумкової контрольної роботи, 2 год.	20 балів	грудень
Семестр 2					

<u>Змістовий модуль 1.</u> <u>Голосні звуки</u> <u>німецької мови.</u> Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних. Тема 2. Правила тривалості голосних.	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,11,13,14	Вивчення теоретичного матеріалу. Вправи на вимову, 4 год. Вправи до теми. Підготовка до контрольного опитування, 4 год.	8 балів	лютий
<u>Змістовий модуль 2.</u> <u>Характеристика та артикуляція</u> <u>голосних німецької мови.</u> Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [v]. Тема 4. Голосні [e:], [ɛ:], [ε]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y]. Тема 5. Редукований звук [ə]. Тема 6. Дифтонги [æ], [ɔø], [ao].	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,11,13,14	Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 8 год. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 16 год.	24 бали	березень
<u>Змістовий модуль 3.</u> <u>Система приголосних звуків</u> <u>німецької мови.</u> Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k]. Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [ʃ] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt]. Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x].	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,11,13,14	Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 8 год. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 16 год.	24 бали	березень – квітень

Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ].					
Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l]. Тема 12. Фарингальний звук [h]. Тема 13. R-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [r], 9окалізований [e]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (африкати) [pf], [ts], [tʃ].	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,11,13,14	Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 6 год. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 12 год.	18 балів	квітень – травень
<u>Змістовий модуль 4.</u> <u>Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення.</u> Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних. Тема 15. Фонетичний аналіз слова.	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,11,13,14	Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 4 год. Правила вимови, позначення на письмі. Робота над вимовою. Усні вправи. Вправи на транскрибування, 8 год.	6 балів	травень

Повторення, підсумкова контрольна робота	Практичні заняття	3,5,11,13,14	Підготовка та написання підсумкової контрольної роботи, 2 год.	20 балів	червень
	Самостійна робота		Підготовка до підсумкової контрольної роботи, 2 год.		

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); модульний (тематичні / модульні контрольні роботи); підсумковий (залік). Розподіл балів: <i>Форма контролю – залік (1,2 семестри):</i> <i>аудиторна робота – 40 балів</i> <i>самостійна робота – 40 балів</i> <i>підсумкова контрольна робота – 20 балів</i> <i>Разом – <u>100</u> балів</i>
Вимоги до письмової роботи	Протягом вивчення дисципліни передбачається написання контрольних робіт різного типу: контрольні роботи для перевірки теоретичних знань, написання диктанту, завдання на транскрибування та графічне зображення інтонації та написання підсумкової контрольної роботи.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру та робота студентів за 4-бальною шкалою. Оцінка «5» - Студент читає та розповідає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок. Оцінка «4» - Студент читає та розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Загальна інтонація в великій мірі обумовлена впливом рідної мови. Незначна кількість граматичних помилок. Оцінка «3» - Студент читає та розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.

	Оцінка «2» - Студент читає та розповідає діалоги, або тексти з грубими фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Студент використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, бали, набрані за виконання самостійної роботи, а також бали, отримані за підсумкову контрольну роботу. Допуск до заліку становить мінімум 50 балів, максимум 100 балів.

7. Політика курсу

Студент повинен вчасно приходити на заняття, добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю, виконувати завдання, винесені на самостійне опрацювання; студент має брати активну участь на практичних заняттях та бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами; студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю; студентам заборонено користуватися мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Семестровий контроль, який здійснюється у формі заліку (1, 2 семестри), оцінюється у 100 балів максимально. У випадку, коли студент за результатами поточного та модульного контролю та перевірки самостійної роботи набирає 50 і більше балів і не має невідпрацьованих пропущених занять та негативних оцінок, він отримує залік автоматично. У випадку, коли окремі із вищенаведених умов не витримані, студент здає залік, на який виносяться всі питання, що вивчалися впродовж семестру (згідно з програмовими вимогами). Студент, який не набрав 50 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Євгененко Д.А., Артамоновська С.А., Білоус О.І. Практична фонетика німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 208с.
2. Зиндер Л.Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка. – СПб, 1997.
3. Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови: навчальний посібник для студентів вищ. та серед. навч. закл. – 4-е видання, доповнене і перероблене. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 120с.
4. Німецька мова для іноземців. – Лейпциг, 1976
5. Павлишинець О.О., Петришак Б.Я. Vom Laut zum Buchstaben. Handbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen. – Івано-Франківськ, 2014. – 40 с.
6. Сидоров О.В., Сотникова С.І., Абрахам Я.П. Login 1. Підручник з німецької мови для студентів 1 курсу факультетів іноземних мов. – Харків: Фоліо, 2005. – 400 с.
7. Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 320с.
8. Dieling H. Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch. – Berlin-München: Goethe-Institut,

1992. – 134S.
9. Dieling H., Hirschfeld U. Phonetik lehren und lernen. Fernstudienheft 21. – München: Goethe-Institut, 2000. – 199S.
 10. Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardaussprache. 3. völl. neu bearb. und erweit. Aufl. B. 6. – Mannheim-Wien-Zürich: Dudenverlag, 1990. – 794S.
 11. Einführungskurs der deutschen Phonetik. Lehrbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen (in Deutsch und Ukrainisch). / Bylyzja Ja. T., Schatska H.M. – Iwano-Frankiwnsk: Plaj, 2001. – 72S.
 12. Göbel H., Graffmann H., Heumann E. Ausspracheschulung Deutsch. Phonetikkurs. – Berlin / Bonn: INTER NATIONES, 1985. – 100S.
 13. Kosmin O.G., Sulemowa G.A. Praktische Phonetik der deutschen Sprache. – M., 1990.
 14. Stock E., Hirschfeld U. Phonotheke. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. – Leipzig-Berlin-München: Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1996. – 208S.

Викладачі: Павлишинець О.О.
Петришак Б.Я.